

človek znovu objavil. Znamená to verne pestovať semeno nového života, ktoré Boh zasial do pôdy nášho srdca.

2. Narušenie spôsobené hriechom

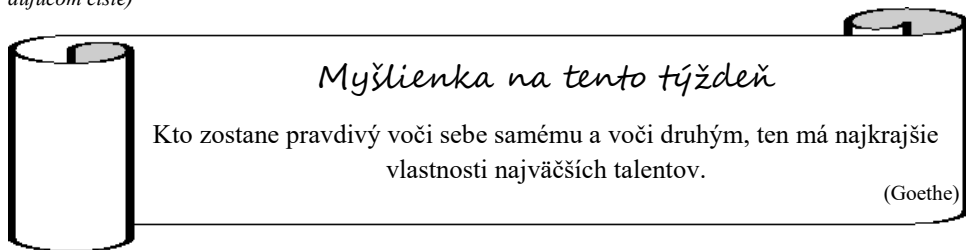
Aby sme pochopili, prečo musí byť obrátenie také radikálne – prečo nestačí opraviť niekoľko druhov správania –, treba preniknúť do hĺbky rany, ktorú v nás zanechal hriech. Hovoríme o tej nepríjemnej vzdialenosti od seba samých, o neschopnosti uskutočniť dobro, ktoré pritom uznávame ako dobré, o rozkole medzi tým, čím sme, a tým, čím by sme chceli byť. Svätý Pavol o tom hovorí s odzbrojujúcou úprimnosťou v Liste Rimanom:

„Ani nechápem, čo robím: nerobím totiž to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím. Ak však robím to, čo nechcem, priznávam zákonu, že je dobrý. Potom to však už nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli. Viem totiž, že vo mne, to jest v mojom tele, nesídlí dobro; lebo chcieť dobro mi je blízke, ale robiť dobro nie“.

Tieto slová neopisujú človeka, ktorý nechce zmenu, ale toho, kto dobro chce a predsa koná zlo, ktoré nechce. Preto obrátenie vyžaduje celý život: pretože rana hriechu sa netýka len niektorých nesprávnych rozhodnutí, ale hlbšie zasahuje samotnú podstatu našej bytosti.

Aby sme pochopili pôvod tohto stavu, musíme sa vrátiť na začiatok. Príbeh z Genesis 3 nehovorí len o porušení prikázania, ale dokumentuje hlbokú premenu, ktorá sa udiala v človeku po čine neposlušnosti. Ešte skôr, ako sa objaví Božia reakcia, text zaznamenáva dve dôležité veci: človek si uvedomuje, že je nahý, a zažíva pocit strachu, pričom sa snaží skryť pred Bohom. „I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí. Zošili figové listy a urobili si zásterky“. „I zavolał Pán, Boh, Adama a povedal mu: ‚Kde si?‘ On odpovedal: ‚Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl‘“.

Strach a hanba sú prvými plodmi hriechu. Nie sú to tresty prichádzajúce zvonka, ale dôsledok vnútorného narušenia človeka. Pred pádom boli muž a žena nahí a nepociťovali hanbu. Po hriechu sa rovnováha rozpadá. Objavuje sa trhlina – vo vzťahu k Bohu, k druhým i k sebe samým. Človek už nepociťuje vnútorný pokoj; začína vnímať sám seba ako niekoho, kto nie je v poriadku, a na druhého sa pozerá s podozrením. Preto sa objavujú strach a hanba. Nie sú to povrchné emócie, ale znak vážneho nepokoja: človek vo svojom vnútri pociťuje rozpor medzi tým, čím chce byť, a tým, čím zistí, že je. *(pokračovanie v nasledujúcom čísle)*

Myšlienka na tento týždeň

Kto zostane pravdivý voči sebe samému a voči druhým, ten má najkrajšie vlastnosti najväčších talentov.

(Goethe)

Farský list, katolícky informačný bulletin vydávaný pre vnútornú potrebu Rímskokatolíckej farnosti Najsvätejšej Trojice, Udavské (udavske@abuke.sk).
Vydávaný bez jazykovej úpravy.

Číslo účtu Udavské: SK61 0900 0000 0000 8690 9062; Veľopolie: SK79 0900 0000 0004 6174 6905

Farský list

farnosti Najsvätejšej Trojice v Udavskom

15. marec 2026

*Pokoj sa rodí z pokory a obrátenia srdca
Prvá pôstna meditácia P. Pasoliniho*

Tento rok si pripomínáme osemdesiaté výročie Františkovej smrti. Svätý Otec chcel, aby toto jubileum sprevádzal osobitný jubilejný rok a aby sa celá Cirkev znovu nechala zasiahnúť Božou milosťou prostredníctvom svedectva Chudáčika z Assisi. František totiž nie je iba svätec, na ktorého si spomíname alebo ktorého obdivujeme. Je to človek preniknutý ohňom evanjelia, schopný v každom z nás znovu prebudiť túžbu po novom živote v Duchu Svätom. Aby sme mohli sledovať jeho duchovnú cestu, prvá meditácia sa zastavuje pri jeho obrátení. Rozvíja sa v piatich krokoch: zmena „chuti“, ktorú milosť spôsobuje v ľudskej citlivosti; narušenie spôsobené hriechom a potreba radikálneho uzdravenia; pokora ako pravá miera ľudskej veľkosti; rozhodnutie stať sa menšími ako vlastná forma krstného života; a napokon neustály charakter obrátenia, ktoré sa neuskutočňuje raz navždy, ale neustále sa začína odznova.

1. Zmena chuti

Čo máme na mysli, keď hovoríme o obrátení? Je to otázka, ktorú si treba položiť úprimne, pretože odpoveď je mnoho a nie všetky sú rovnako verné evanjeliu. Tradičná katechéza opisuje obrátenie ako návrat k Bohu po odvrátení sa v hriechu. Morálna teológia zdôrazňuje zmenu správania. Asketická tradícia pripomína potrebu pokánia, ktoré vedú k disciplíne tela a vôľu. Sväté písmo však používa výraz, ktorý presahuje všetky tieto perspektívy: metanoia – zmena myslenia, srdca a hlbokého spôsobu vnímania skutočnosti. Nie iba oprava smeru, ale premena pohľadu. Nie iba revízia správania, ale premena vnútorného vnímania.

Kto má pravdu? Do istej miery všetci. No existuje poriadok, ktorý treba rešpektovať. Pochopiť, kde sa obrátenie skutočne začína – aký je jeho prameň – to nie je teoretická otázka. Je to veľmi konkrétny problém. Ak sa pomýlime v bode začiatku, riskujeme, že budeme stavať na krehkých základoch.

Vieme, že evanjeliové obrátenie je predovšetkým iniciatívou Boha, na ktorú je človek pozvaný odpovedať celou svojou slobodou. Nie je to ani čistá pasivita, ani čisto ľudské víťazstvo. Je to odpoveď – najprimeranejšia odpoveď, akú môže človek dať milosti, ktorá ho predchádza a volá. Obrátenie sa odohráva v najvnútornejšom bode našej prirodzenosti, tam, kde obraz Boha vtlačený do nás čaká na prebudenie. Je to, akoby niečo, čo dlho mlčalo, náhle začalo znovu rezonovať.

Práve tu sa skúsenosť Františka z Assisi ukazuje ako mimoriadne cenná. Vo svojom Testamente, diktovanom niekoľko mesiacov pred smrťou, píše:

„Pán doprial mne, bratovi Františkovi, aby som takto začal konať pokánie. Keď som bol v hriechoch, zdalo sa mi veľmi trpké vidieť malomocných. A sám Pán ma medzi nich pri-

Program sv. omši
16. – 22. marec 2026

	Udavské	Veľopolie
Pondelok Pondelok po 4. pôstnej nedeli		
Utorok Utorok po 4. pôstnej nedeli		
Streda Sv. Jozefa, ženicha preblahosla- venej Panny Márie (<i>vigília</i>)		17.30 + Jozef, Mária, Ján Hlubík
Štvrtok Sv. Jozefa, ženicha preblahosla- venej Panny Márie (<i>slávnosť</i>)	17.30 Za ZBP Jozef Ducko	
Piatok Piatok po 4. pôstnej nedeli	17.30 Za ZBP Mária Komjatyová	
Sobota Sobota po 4. pôstnej nedeli	9.00 + Michal Šalata - 1. výročie	
Nedela 5. pôstna nedeľa	10.30 Za farnosť	9.00 Za ZBP Alena Čabalová

Prvé sv. prijímanie – stretnutie piatok – Krížová cesta

Stretnutie detí, ktoré sa pripravujú na prvé sv. prijímanie bude v kostole v Udavskom v piatok 20. marca, začneme pobožnosťou Krížovej cesty o 16.55, túto modlitbu obetujeme za rodičov detí. Chcem poprosiť, aby deti prišli o 16.45 do sakristie.

Zahalovalanie krížov

Zvyk zahalovať kríže a obrazy v kostole pred 5. Pôstnou nedeľou sa zachováva aj u nás. Kríže zostanú zahalené až do konca slávenia Utrpenia a smrti Pána na Veľký piatok.

Udavské – upratovanie kostola

Upratovanie kostola v sobotu o 9.30: Slávka Sitková a Ingrid Terkošová.

Veľopolie – upratovanie kostola

Upratovanie kostola: rodina Chmeľová a rodina Sivčová.

Služba lektorov (16. – 22. marec)

Udavské

Štvrtok - Gabriela Cmariková a Monika Stebilová

Piatok - Lucia Gajdošová

Sobota - Darina Šteňková

Nedeľa - Anna Kavčáková a Lucia Magočová

Veľopolie

Streda - Daniela Trešňáková a Jana Tarbajová

Nedeľa - Lenka Hlubíková a Mária Šimurdová

viedol a preukázal som im milosrdenstvo. A keď som od nich odchádzal, to, čo sa mi zda-
lo trpké, premenilo sa na sladkosť duše i tela“.

František pri spomienke na rozhodujúce okamihy svojho života zdôrazňuje, že iniciatíva
patrí Pánovi. Boh mu dal začať konať pokánie, teda vstúpiť na cestu obrátenia. „Konať
pokánie“, o ktorom hovorí František, neznamená asketické cvičenie, ktorým by si človek
zaslúžil milosť nového vzťahu s Bohom. Ide skôr o úplnú premenu vnútorného vnímania:
nový spôsob pohľadu na seba, na druhých a na skutočnosť vo svetle evanjelia.

Táto zmena začína veľmi konkrétne – keď človek začne prejavovať milosrdenstvo dru-
hým. To je stred Františkovoho rozprávania. V stretnutí s malomocnými mladý František
zakúsi úplný obrat „chuti“: objaví nečakanú sladkosť práve tam, kde ju nehládal a kde ju
ani nečakal. Keď sa bezplatne daruje tým najchudobnejším, keď po prvý raz zabudne na
seba, nájde odpoveď na nepokoj, ktorý býval v jeho srdci: trpkosť života naplneného
mnohými vecami, no stále prázdneho vo svojej podstate. To stretnutie spôsobí v jeho
vnútri zemetrasenie: to, čo sa mu zdalo trpké, sa stáva sladkým.

To je jadro obrátenia: nie predovšetkým čin vôle, ale vnútorná premena, tajomná zmena
nášho spôsobu vnímania. Táto zmena neodstraňuje našu účasť; robí ju autentickjšou,
slobodnejšou a radostnejšou. Úsilie nezmizne, ale nadobúda nový zmysel. Obrátenie už
nie je pokus napraviť si život vlastnými silami, ale odpoveď na milosť, ktorá nanovo urči-
la kritériá nášho vnímania, posudzovania i túžob.

Zamyslime sa však nad tým, čo sa stane, keď tento krok chýba. Keby sme boli každý deň
nútení jesť jedlá, ktorých chuť sme si nikdy neoblúbili, mohli by sme to z donútenia istý
čas vydržať, no bez radosti a s čoraz väčšou námahou. Ak by niekto pestoval nejakú
záľubu bez toho, aby niekedy zakúsil jej radosť a vnútornú odozvu, čoskoro by ju začal
vnímať ako bremeno. Ak by si človek budoval život s niekým, ku komu nikdy nepocítil
skutočnú lásku, taký vzťah by sa ľahko mohol stať formou donútenia. A keby zasvätená
osoba nosila rehoľný odev, konala určité gestá a vyslovovala slová v mene Boha, ktorého
pozná iba z počutia, bez skutočnej osobnej skúsenosti, čoskoro by zakúsila hlboký vnútor-
ný nepokoj – a ten by sa mohol preniesť aj na ľudí, ktorí sú jej zverení.

Takéto situácie je ťažké znášať dlhodobo. Niečo podobné sa stáva aj vtedy, keď je obráte-
nie postavené nesprávne: keď od seba – alebo dokonca od druhých – žiadame, aby sa ria-
dili určitými morálnymi zásadami bez toho, aby najprv zakúsili sladkosť nového života v
Kristovi. „Konať pokánie“, o ktorom hovorí František, teda nie je program dobrovoľnej
prísnosti. Je to začiatok zápasu o ochranu a uchovanie pokladu – novej chuti života, ktorú